

ВМ Милош Перуновић
ВМ Бранко Тадић

СРБИЈА НА КРОВУ ЕВРОПЕ

Аутори

ВМ Милош Перуновић

ВМ Бранко Тадић

Дизајн и обрада фотографија

Милош Мајсторовић

Уредник

ВМ Бранко Тадић

Штампа

Бирограф

Атанасија Пуље 22

11 000 Београд

Тираж 500

© Copyright 2024 Chess Fortress

Сва права задржава аутор.

Ова књига не сме бити репродукована у целини или у деловима без писане сагласности аутора.

ISBN 978-86-82410-14-0

Издавач

CHESS FORTRESS

11060 Београд, Војводе Мицка Крстића 9, Србија

e-mail: info@chessfortress.com

website: www.chessfortress.com

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	4
О САВЕЗУ И ИГАЧИМА	7
ПРВО КОЛО - Одличан старт Србије на првенству Европе	25
По јутру се дан познаје	26
Алексеј Сарана (2669) - Хјорвар Стеинн Гретарсон (2518)	27
Вигнир Ватнар Стефансон (2483) - Александар Инђић (2601)	31
Роберт Маркуш (2582) - Гудмундур Кјартансон (2449)	35
Хилмир Фрејр Хеимисон (2377) - Велимир Ивић (2557)	39
ДРУГО КОЛО - Италија - Противник по мери	43
Победа Ивића за тријумф	44
Даниеле Вокатуро (2632) - Александар Предке (2661)	45
Александар Инђић (2601) - Лука Јр. Морони (2575)	52
Франческо Сонис (2564) - Роберт Маркуш (2582)	55
Велимир Ивић (2557) - Лоренцо Лодићи (2550)	58
ТРЕЋЕ КОЛО - Финале пре финала	63
Једини пораз репрезентације Србије	64
Александар Предке (2661) - Винсент Кејмер (2721)	65
Расмус Сване (2647) - Алексеј Сарана (2669)	72
Александар Инђић (2601) - Матиас Блубаум (2670)	74
Александар Донченко (2664) - Велимир Ивић (2557)	77
ЧЕТВРТО КОЛО - Победа у четвртом колу	83
Победа за повратак у врх	84
Владимир Федосејев (2675) - Александар Предке (2661)	85
Алексеј Сарана (2669) - Јан Шубељ (2513)	88
Матеј Шебеник (2531) - Александар Инђић (2601)	92
Роберт Маркуш (2582) - Јуре Боришек (2568)	96
ПЕТО КОЛО - Још једна победа наше репрезентације	103
Србија на деоби другог места	104

Александар Предке (2661) - Иван Шарић (2659)	105
Анте Бркић (2622) - Алексеј Сарана (2669)	109
Александар Инђић (2601) - Саша Мартиновић (2542)	112
Марин Босиочић (2537) - Роберт Маркуш (2582)	116
ШЕСТО КОЛО - Одлично расположење српских шахиста	123
Важан меч нашег тима	125
Александар Предке (2661) - Хаик Мартиросјан (2708)	126
Габријел Саргисијан (2686) - Алексеј Сарана (2669)	130
Александар Инђић (2601) - Шант Саргсјан (2625)	133
Самвел Тер-Сахаќјан (2618) - Роберт Маркуш (2582)	138
СЕДМО КОЛО - Победа у седмом колу за врх табеле	143
Србија на деоби првог места	144
Ричард Рапорт (2748) - Александар Предке (2661)	145
Алексеј Сарана (2669) - Богдан Даниел Деак (2700)	147
Кирил Шевченко (2665) - Александар Инђић (2601)	151
Велимир Ивић (2557) - Константин Лупулеску (2582)	153
ОСМО КОЛО - Српски шах на корак од сна	157
Победа за деобу првог места	158
Александар Предке (2661) - Никита Витјугов (2712)	159
Дејвид Хауел (2676) - Алексеј Сарана (2669)	161
Роберт Маркуш (2582) - Мајкл Адамс (2670)	164
Рави Харија (2508) - Велимир Ивић (2557)	166
ДЕВЕТО КОЛО - Меч за успомену или сећање	173
Србија на деоби првог места	174
Николас Теодору (2619) - Александар Предке (2661)	175
Алексеј Сарана (2669) - Димитриос Мастровасилис (2573)	178
Стаматис Куркулос-Ардетис (2543) - Александар Инђић (2601)	182
Велимир Ивић (2557) - Евгениос Јоанидис (2502)	189
ПРИЈЕМ КОД ПРЕДСЕДНИКА СРБИЈЕ	196
СЕНИША МАЛИ ЧЕСТИТАО ШАМПИОНИМА	201
ШАМПИОНСКИ КОКТЕЛ ЗА ЗЛАТНУ РЕПРЕЗЕНТАЦИЈУ	203

ПРЕДГОВОР

Шах је у спортској земљи каква је Србија врло често достигао европске и светске врхове. Различити успеси су бележени нарочито у другој половини 20 века када су славу Србије проносили Глигорић, Ивков, Матановић, Љубојевић, Матуловић, Милунка Лазаревић, Верица Недељковић, Алиса Марић, Наташа Бојковић, Велимировић и многи други. Свако набрајање најславнијих имена нашег шаха је непотпуно јер је и низ доајена нашег шаха скоро неограничен.

У овом веку у коме долази до финализације распарчавања Југославије и у коме Србија постаје самостална држава наш шах није достигао висине на које је наша шаховска јавност била навикнута. Имали смо појединачне узлете, али без озбиљног континуитета. Имали смо и велику кризу у организационом смислу која је ометала шаховске таленте и најсјајније изданке нашег шаха да се издигну до самих европских и светских висина. Могао бих рећи и да су неки озбиљни таленти у таквом амбијенту пропадали.

Шаховска и целокупна спортска јавност се увелико одвикла од шаховских резултата, од звучних шаховских имена и од ауторитета шаховске организације, како у медијима тако и у самим надлежним државним структурама.

Из свега наведеног бум који се дешава у српском шаху последњих година је изненађујућ и скоро запањујућ не само за ширу спортску јавност већ и за саму шаховску јавност, која је јако бројна услед пребогате шаховске традиције наше земље и нашег народа. Узећу слободу да у свом тумачењу и схватању објашњења овог бума оценим да се поклопила сјајна генерација наших врхунских шахиста и високоозбињан организациони приступ, посвећеност и одрицање у самој шаховској организацији предвођеној Шаховским савезом Србије. Из овог микса долазимо до таквих такмичарских резултата који скоро или апсолутно превазилазе и највише успехе нашег шаха из друге половине прошлог века. Долазимо до нивоа да је Србија екипни првак Европе, и док пишем овај предговор добијамо и европског првака у појединачној конкуренцији. Златна генерација у саставу Александар Предке, Алексеј Сарана, Александар Инђић, Роберт Маркуш и Велимир Ивић предвођени селектором Миодрагом Перуновићем и тренером Милошем Перуновићем, трајно уписују своја имена у најсветлији део историје шаховске Србије. Титула европског првака коју управо осваја Александар Инђић а прошле године освојио Алексеј Сарана промовишу Србију дефинитивно као најјачу европску шаховску земљу. Ово има још већу тежину ако знамо да се после распада СССР-а у европској конкуренцији појавило знатно више висококонкурентних европских репрезентација.

Ови историјски успеси обезвазују нас да креирањем различитих медијских записа сачувамо од заборава све ово што нас чини поносним и што ће бити мотивација новим генерацијама да понове или чак надмаше ове успехе. Србија је одувек имала изузетне шаховске таленте и озбиљним радом, синергијом играча и шаховске организације на свим нивоима Србија има услове да у континуитету држи највише позиције у европском и светском шаху. Предуслов је даљи посвећен рад у свим шаховским структурама, даље и повећано разумевање надлежних институција државе и пре свега озбиљан рад са младим играчима и кандидатима за сениорску репрезентацију.

Ова књига представља значајно шаховско штиво и сведочење о једном велелепном успеху дивних људи, скромних спортиста, шаховских громада, и заузеће најзначајније место у архивама Шаховског савеза Србије.

Драган Лазич,
председник Шаховског савеза Србије

ШАХОВСКИ САВЕЗ
СРБИЈЕ

ОДЛИЧАН СТАРТ СРБИЈЕ НА ПРВЕНСТВУ ЕВРОПЕ

Субота 11. новембар 2023. године

Сунчани дан на црногорском приморју најављује почетак великог такмичења. Парови првог кола су познати – противник је репрезентација Исланда!

Традиција у мечевима против Исланда је дефинитивно на нашој страни. До сада смо се састајали четири пута и у сва четири наврата остварена је победа. Осим нешто убедљивије победе на Шаховској олимпијади 2022. у Индији, када је остварен тријумф 3 : 1, у осталим мечевима победе су остварене минималним резултатом 2,5 : 1,5.

Састанак екипе протиче у ведром расположењу, што свакако обећава пред тежак меч. По рејтингу смо на свакој табли фаворити, али је екипа Исланда састављена од четири велемајстора и никако се не сме потценити. Селектор Миодраг Перуновић уз консултацију са тренером репрезентације Милошем Перуновићем доноси одлуку да у првом колу изостави прву таблу Александра Предкеа.

Председник ШСС Драган Лaziћ и селектор Миодраг Перуновић дају подршку играчима непосредно пред почетак меча

То није неочекиван потез селектора, јер је пракса да се у првим колима разигравају сви играчи како би се тим уиграо и што пре стекло неопходно самопоуздање. Разлог више је тај што су прве табле Предке и Сарана на Европско првенство дошли директно са великог турнира Гранд Свисс. Оба наша представника показала су одличну игру на том турниру, али остаје жал за пропуштеном шансом Александра Предкеа који би се победом у последњем колу пласирао на Турнир Кандидата.

ПО ЈУТРУ СЕ ДАН ПОЗНАЈЕ

І КОЛО

СРБИЈА - ИСЛАНД

Прво коло на ЕП у Будви обележио је сјајан наступ нашег тима.

Мушка репрезентација Србије декласирала је селекцију Исланда са 4 : 0

Табла	СРБИЈА	4 : 0	ИСЛАНД
1	Сарана	1 : 0	Гретарсон
2	Инђић	1 : 0	Стефансон
3	Маркуш	1 : 0	Кјартансон
4	Ивић	1 : 0	Хејмисон

Меч првог кола био је све, само не лак задатак за избранике селектора Миодрага Перуновића, иако резултат говори супротно. После одиграних отварања наш тим је имао благу предност у мечу, али се неугодни Исланђани нису предавали и успевали су дуго да одржавају равнотежу. Ипак, наш тим је у завршници успео да убедљиво тријумфује.

Челне табле са нестрпљењем ишчекују почетак првог кола,
А. Сарана – С. Гретарсон.

Прво је Инђић добио Стефансона, да би убрзо после тога Ивић надиграо Хејмисона, баш као и Маркуш Кјартансона. На крају је Алексеи Сарана белим фигурама демонстрирао изузетну прецизност у партији са Гретарсоном.

Матеј Шебеник (2531) – Александар Инђић (2601)

24. Екипно првенство Европе – Будва 2023

КОМЕНТАР – Александар Инђић

1. ♘f3 d5 2. d4 Једно од главних отварања у мом репертоару је “Модерни Бенони”. Играчи који играју 1. d4 често мењају редослед уводних потеза избегавајући теоретски дуел са жељом да ме усмере у неко друго отварање.

2... ♗f5

Шах је веома избалансирана игра тако да често са погодностима морају да се праве и уступци. Да је бели којим случајем почео игру са 1. d4 и 2. c4 развој ловца на поље ф5 не би био квалитетна опција за црног.

3. c4 e6 4. ♘c3 ♘f6 5. cxd5

Одмах се дефинше пешачка структура. Остале интересантне могућности белог су: 5. ♗g5, 5. ♘h4, 5. e3, 5. ♖b3.

5... exd5 6. ♗g5

6. ♖b3 У овом случају црни има јак одговор 6... ♘c6! и пешак на б7 је недодирљив! 7. ♗g5 (7. ♖xb7? ♘b4) 7... ♘a5 8. ♖a4+ c6 9. ♗xf6 gxf6 10. e3 Настала је позиција са обостраним шнсама у којој је бели успео да поквари црну пешачку структуру, а за узврат, црни је стекао ловачки пар, што води дуготрајној стратешкој борби.

6... c6 7. ♗xf6?! Бели није идеално одиграо отварање. Током партије проценио сам да је пријатно играти ову, објективно једнаку позицију.

7. ♖b3 Не би имало исту снагу као потез раније, јер црни би могао да бира између мирнијег наставка 7... ♖b6 са изменом дама, или активнијих покушаја попут 7... ♘bd7 са приближно једнаком игром у оба случаја. 7... ♖b6 (7... ♘bd7) 8. ♗xf6 ♖xb3 9. axb3 gxf6=

7... ♖xf6 8. e3

Сада би се 8. ♖b3? испоставило као губљење времена за развој, јер после 8... ♘d7! узимање пешака 9. ♖xb7? није добро због 9... ♖b8—+

8... ♙d6 9. ♙d3 ♘d7 10. 0–0 ♙g4

Мало је прецизније 10... 0–0 јер чини позицију компликованијом.

11. h3

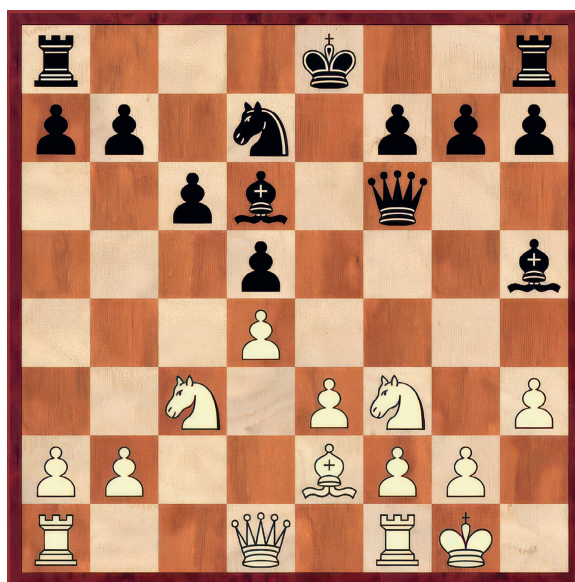
Боље је 11. e4 што би при обострано тачној игри водило упрошћавању позиције. 11... ♙xf3 12. ♖xf3 ♖xf3 (Уколико бих инсистирао на већим компликацијама, могао бих покушати са узимањем пешака 12... ♖xd4 али након 13. ♖h3!∞ не могу рокирати) 13. gxf3 0–0=

11... ♙h5

11... ♙xf3 12. ♖xf3 ♖xf3 13. gxf3 g6=

12. ♙e2

У овом тренутку 12. e4 нема исту снагу јер после 12... ♙xf3 13. ♖xf3 ♖xd4♞ бела дама не може на поље х3 као у претходној варијанти.

12... ♖e7! Одличан и веома битан потез. Идеја је да одиграм ф5 чиме би фиксирао центар, што би ми уз предност ловачког пара гарантовало дугорочну предност.

13. ♖e1 f5 14. ♖b3 ♖b8

14... ♙xf3!?! У партији сам се одлучио да задржим ловачки пар, мада је и ово занимљиво решење. Изменом би бели остао без добре одбрамбене фигуре, а ја бих можда имао јасније планове за повећавање предности. 15. ♙xf3 ♘f6♞

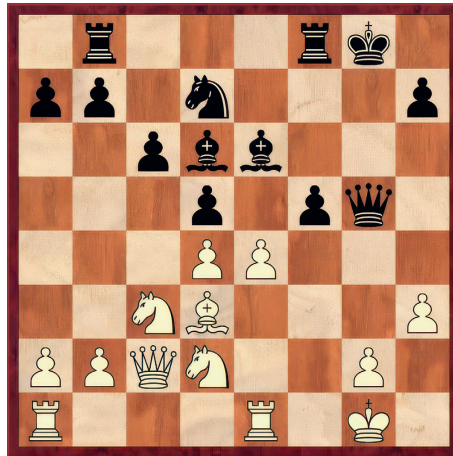
15. ♘d2 ♙f7 16. ♙d3 ♙e6 17. ♖c2 0–0 18. f4 g5!?

Агресиван, али по компјутеру не и најбољи потез. Желео сам спречити белог скакача да се пребаци у центар преко поља ф3.

19. fxg5 ♖xg5 20. ♘f3?!

Шебеник наставља логично не препознајући да је ово критичан моменат у партији, иако је сигурно свестан да је предност на мојој страни.

Тактички удар у центру 20. e4!! је једини разлог зашто 18... g5 није било најпрецизније. Овде бих могао наставити на неколико начина, али сви наставци воде неизвесној позицији.

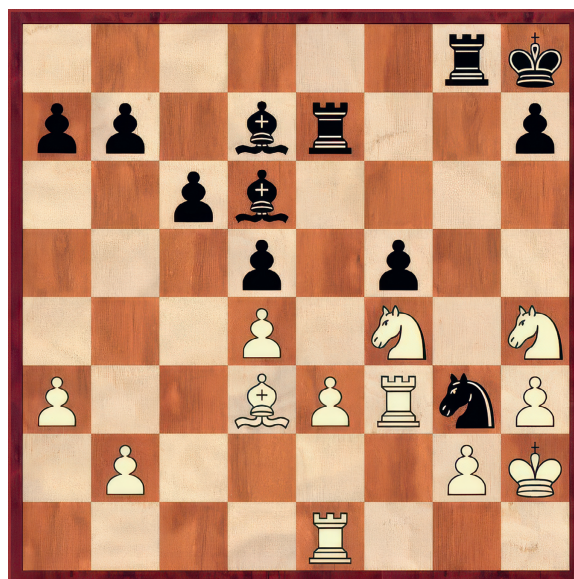
А) Компликацијама са несагледивим потезама је водило 20... fxe4 Једна од могућих варијанти је 21. dxe4 dxe4 22. dxe4 wf4 23. dxd6 exh3 (Велика грешка би била 23... wxd6?? због 24. fxe6! wxe6 25. exd4+-) 24. exh7+ gh8∞

Б) 20... wg7 Такође долази у обзир 21. e5 ex7 22. df3 f4∞

Ц) 20... wf4 21. df3 fxe4 22. dxe4 dxe4 23. fxe4 wg3 24. fxe6 fxf3 25. fxd6 wxd6 26. gxf3 wxd4+= Скоро па форсирана линија, коју није лако ни пронаћи, а ни добро оценити након потеза 20. e4!!

20... wh6 21. wf2 gh8 22. de2 df6 23. df4 de4 24. wh4 wxh4 25. dxh4 ed7±
Измена дама није довела до губитка предности. Ловачки пар, активан скакач у центру и полуотворена г-линија су разлог зашто је бели принуђен на пасивну игру.

26. a3 fg8 27. f1 fbe8 28. fae1 fe7 29. gh2 dg3 30. ff3

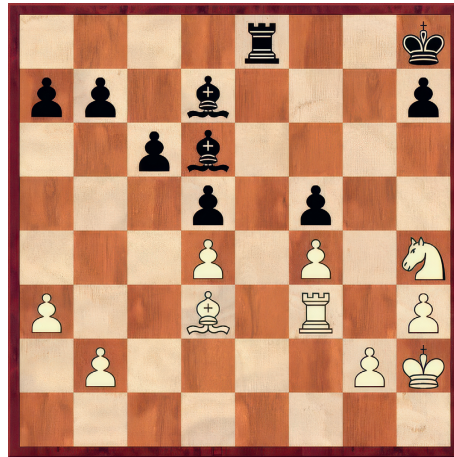

30... dh5

Први предлог комјутера је 30... a5!♣ после којег изгледа да је бели у некој врсти изнудице. Црни треба да побољша положај свих фигура пре конкретнијих акција. Скакач се не сме узети 31. ♖xg3? због 31... ♕xf4♣

31. ♖ef1

31. ♖e2! Најбоља одбрана после које сам принуђен да наставим луцидно како би осигурао већу предност 31... ♗xf4 (31... ♖g5♣) 32. exf4 ♖xe2 33. ♕xe2 ♖e8 34. ♕d3

34... ♖e4!! Креирање опасног слободног пешака уз подршку ловачког пара, као и скакач на ивици табле били би пресудни фактори за предност у завршници 35. ♗g3 (35. ♕xe4 fxe4) 35... ♕e7! 36. ♕xe4 fxe4 37. ♖f1 c5♣ Са великим шансама црног на победу.

31... ♖eg7 32. ♖1f2? Одлучујућа грешка јер се скакач са х4 не може вратити у игру. У овом тренутку је мој противник у цајтноту што је свакако допринело овој лошој одлуци.

Боље је 32. ♖3f2 али и ту је предност на мојој страни.

32... ♗g3 33. ♗g1 ♕e7—+ Скакач је заробљен и бели је принуђен да жртвом квалитета продужи борбу, што ме доводи до одлучујуће предности.

34. ♖xg3 ♖xg3 35. ♗f3 ♕d6 36. ♗h5 ♖3g6 37. ♗f4 ♖f6 38. ♗e5 ♕xe5 39. dxe5 ♖h6 Одрекао сам се ловачког пара, међутим, пешак на е5 постаје нова слабост. Наредних неколико потеза нисам одиграо најпрецизније, али бели није дошао до шансе да се озбиљније “врати” у партију.

40. ♕c2 ♖e8 41. ♗d3 ♕c8 42. b4 ♖h4 43. ♖f4 ♖h6 44. a4 ♖g8 45. ♗f2 ♖e6 46. ♖h4 ♗g7 47. ♗f3 ♖h6 48. ♖f4 ♖e8 49. ♗e2 b6 50. ♗d2 ♖g6 51. ♖f2 ♖g3 52. ♗f4 ♗h6 Квалитет више и слаб е5-пешак су адути за победу. Упркос томе, био сам фокусиран до краја и пажљиво реализовао предност, јер партија није готова док се играчи не рукују!

53. ♗e2 ♖gg8 54. g4 fxg4 55. hxg4 ♕xg4 56. ♗f4 ♖g7 57. e6 ♗g5 58. b5 cxb5 59. axb5 ♕xe6 60. ♖g2+ ♕g4 61. ♗xd5 h5 62. e4 ♖f7 63. ♗e3 ♖f3+ 64. ♗d4 h4 65. e5 h3 66. ♖h2 ♗h4 67. ♕e4 ♗g3 68. ♖h1 h2

0 : 1